

บทบรรณาธิการ

บทความในวารสารภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฉบับนี้มีจำนวน 8 บทความ แบ่งออกเป็นบทความวิจัยจำนวน 7 บทความ และบทความวิชาการ 1 บทความ ดังต่อไปนี้

บทความแรกนำเสนอการใช้ภาษาไทยในกระบวนการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ของนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษา ต่างชาติในฐานะผู้ส่งสารและผู้รับสารใช้ภาษาไทยในกระบวนการสื่อสารได้ดีมี 5 ประการ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะคิด ความรู้ ระบบสังคม และวัฒนธรรม การมีทัศนคติที่ดีต่อคนไทยและสังคมไทยทำให้นักศึกษาต่างชาติเรียนรู้ภาษาไทย ได้เร็วขึ้นและเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ระบบสังคมและวัฒนธรรมไทยเอื้อต่อการ พัฒนาด้านความรู้และทักษะการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนทนาอย่างไม่เป็น ทางการกับเพื่อนคนไทยช่วยให้เข้าใจลักษณะของคนไทยและบริบทของสังคมไทย ช่องทางการสื่อสารที่ดีที่สุดคือ การสนทนาแบบตัวต่อตัว และการสนทนาผ่านสังคม ออนไลน์ บทความต่อมานำเสนอการแปรของการออกเสียงพยัญชนะต้นเสียงนาสิก เพดานแข็ง /ŋ/ ในภาษาไทยถิ่นเหนือตามปัจจัยทางสังคม โดยศึกษาวิจัยสนธิการ สัมภาษณ์แบบวงสนธิไม่เป็นทางการและการอ่านคำคู่เทียบเสียงแทนวงสนธิที่เป็น ทางการ พบว่า ผู้บอกภาษามีการออกเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียงนาสิก เพดานแข็ง [ŋ] และเสียงเปิด เพดานแข็ง [j] โดยมีการออกเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียงเปิด เพดานแข็ง [j] ในสัดส่วนที่มากกว่าในวงสนธิที่เป็นทางการของกลุ่มคนรุ่นใหม่เพศหญิง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทางสังคมด้านวงสนธิ อายุ และเพศมีผลต่อการออกเสียง ของผู้บอกภาษาและลักษณะการออกเสียงพยัญชนะต้นเสียงนาสิก เพดานแข็ง /ŋ/ ในภาษาไทยถิ่นเหนือมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงเป็นเสียงเปิด เพดานแข็ง [j] ซึ่งอาจเป็นเพราะได้รับอิทธิพลจากการใช้ภาษาไทยมาตรฐาน บทความต่อมาเสนอ ประเด็นการเมืองที่ส่งผลให้เกิดการเดินทางในวรรณกรรมการเดินทางไทยตั้งแต่ สมัยอยุธยา-รัชกาลที่ 5 กรุงรัตนโกสินทร์ โดยศึกษาจากตัวบทวรรณกรรมการเดินทาง ประเภทนิราศและจดหมายเหตุการเดินทาง พบว่า จุดประสงค์ในการเดินทาง เพื่อประโยชน์ทางการเมืองมี 4 ประการ คือ การเดินทางของทูตสันถวไมตรีไปมา

ระหว่างประเทศ การเดินทางเพื่อการศึกษาสงคราม การเดินทางเพื่อการสำรวจทรัพยากรของอาณาจักร และการเดินทางเพื่อเยี่ยมชมอาณาจักรและเจ้าอาณานิคมตะวันตก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะรักษาผลประโยชน์ของอาณาจักรและรัฐ ในแต่ละยุคสมัยจึงเกิดการเดินทางของกลุ่มคนในราชสำนักเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ เพื่อปกป้องอธิปไตยรวมถึงการขยายอาณาเขตของอาณาจักรเพื่อสำรวจและจัดเก็บทรัพยากรของรัฐในพื้นที่ต่าง ๆ ที่รัฐมีอำนาจอธิปไตยเหนืออยู่ รวมถึงเพื่อเตรียมการรับมือลัทธิล่าอาณานิคมชาวตะวันตกเพื่อไม่ให้ประเทศตกเป็นเมืองขึ้นของชาวตะวันตกในช่วงรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

บทความในกลุ่มที่สองมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับภาษาจีนจำนวน 3 บทความ บทความแรกนำเสนอกลวิธีทางวาทศาสตร์ที่ปรากฏในคำขวัญสิ่งแวดล้อมภาษาจีน ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีการอุปมา อุปไมย อุปลักษณะ อติพจน์ การพ้อง สัมพจนัย การเรียงถ้อยคำ การทวน การซ้ำคำ และการใช้ถ้อยคำคู่ บทความที่สองนำเสนอประเภทของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีคำว่า “งู” มี 3 ประเภท คือ ประเภทสำนวนไทยที่มีคำว่า “งู” กับสำนวนจีนที่มีคำว่า “งู” เหมือนกัน สำนวนไทยไม่มีคำว่า “งู” แต่สำนวนจีนมีคำว่า “งู” และสำนวนไทยมีความหมายตรงกันกับสำนวนจีน แต่สำนวนไทยใช้คำอื่น ภาพสะท้อนของสำนวนที่มีคำว่า “งู” ของทั้ง 2 ภาษามี 5 ประเภท คือ ทางธรรมชาติ ทางพฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์และสัตว์ ทางวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ที่อยู่อาศัย ทางความเชื่อ ศาสนา และทางเครื่องดนตรี การละเล่น บทความสุดท้ายนำเสนอแนวคิดการจัดระเบียบทางสังคมของขงจื้อที่ปรากฏในคัมภีร์หลุนอี่ว์ พบว่า ขงจื้อเสนอแนวคิดการจัดระเบียบทางสังคมโดยการกำหนดแบบแผนทางพฤติกรรมของสมาชิกของสังคมในอุดมคติ คือ วิทยุชนชั้น แล้วเสนอให้ใช้การเรียนรู้อบรมตามจารีตหรือหลี่และการรู้จักเลือกปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีเป็นกระบวนการในการขัดเกลาทางสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อให้สมาชิกเกิดการควบคุมจากภายนอกสู่ภายใน ผู้ที่ผ่านการขัดเกลาทางสังคมตามหลี่มาดีแล้วจะเป็นสมาชิกผู้มีคุณภาพที่สามารถปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยมีมนุษยธรรม หรือ “เหริน” (仁) เป็นเป้าหมายเชิงคุณค่าสูงสุด คือ การเดินทางไปสู่ความปรองดองและการมีสัมพันธภาพที่ดีงามระหว่างสมาชิกจนเกิดเป็นสังคมในอุดมคติที่เรียกว่า “ชุมชนมีมนุษยธรรม”

ต่อมาเป็นบทความด้านภาษาอังกฤษนำเสนอการวางโครงสร้างการออกแบบ และการพัฒนาแบบเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว อาศัยทฤษฎีการวิเคราะห์ ความต้องการ (Needs analysis) ซึ่งเป็นการระบุประเด็นที่ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษา เพื่อที่จะส่งผลให้ประสบผลสำเร็จต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ แสดงลักษณะและประเด็นที่มีคคุเทศก์จำเป็นต้อง ศึกษาเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายในการนำเที่ยว

บทความสุดท้ายเป็นบทความวิชาการ นำเสนอการศึกษานวนิยายเรื่อง ทศกัณฐ์ออนไลน์ บทประพันธ์ของ ชัยกร หาญไฟฟ้า พบว่า ไวรัสคอมพิวเตอร์ ที่แพร่ทางเกมรามเกียรติ์ออนไลน์นั้นแสดงให้เห็นความอ่อนแอของมนุษย์ในลักษณะ ของความยากลำบากและความวุ่นวายที่มาจากไวรัสคอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน เกมรามเกียรติ์ออนไลน์ ถูกใช้นำเสนอให้เป็นเครื่องมือในการต่อสู้ต่อรองของ ตัวละครชายขอบและตัวละครจากศูนย์กลาง เกมออนไลน์ถูกใช้เป็นเครื่องมือ ทางสังคม บทความเรื่องนี้ต้องการชี้ให้เห็นการใช้เกมออนไลน์เป็นเครื่องมือทางสังคม

ความหลากหลายของบทความในวารสารฉบับนี้น่าจะเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน ทั้งด้านความรู้ใหม่ ระเบียบวิธีวิจัยทางมนุษยศาสตร์ และการบูรณาการศาสตร์อื่นเข้า กับการศึกษาภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมของสังคมไทย

พุทธรักษ์ ปราบนอก
บรรณาธิการ